OBWIESZCZENIE

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu
Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach

Na podstawie uchwały nr 94/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z 26 maja 2023 r.
ogłasza się jednolity tekst
Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach
przyjętego uchwałą nr 54/2009 Naczelnej Rady Adwokackiej z 12 września 2009 r.
ze zmianami wprowadzonymi następującymi uchwałami Naczelnej Rady Adwokackiej:
nr 72/2012 z 17 marca 2012 r., nr 38/2015 z 27 czerwca 2015 r.,
nr 81/2022 z 18 listopada 2022 r. oraz nr 94/2023 z 26 maja 2023 r.

Regulamin wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach

Na podstawie art. 58 pkt 12 lit. h) i lit. k) ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1
Wykonywanie zawodu adwokata – postanowienia ogólne

1. Adwokat zobowiązany jest przestrzegać zasad wykonywania zawodu ustalonych w Regulaminie zarówno wtedy, gdy wykonuje zawód w kancelarii adwokackiej, jak i wtedy, gdy wykonuje zawód w spółce, oraz w wypadku wykonywania zawodu za granicą – w dopuszczalnej tam formie.

2. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Regulaminu, filie kancelarii adwokackich oraz oddziały spółek, w których adwokat wykonuje zawód, mogą być zakładane na terenie całego kraju. Warunkiem dopuszczalności założenia filii lub oddziału jest świadczenie pomocy prawnej w filii lub oddziale przez osobę wykonującą zawód adwokata lub radcy prawnego.

3. Adwokat winien wstrzymać się od wykonywania przez niego osobiście lub przez spółkę, w której wykonuje zawód, działalności, która nie licuje z zasadami etyki i godności zawodu oraz postanowieniami Regulaminu. Używanie tytułu zawodowego „adwokat" lub „aplikant adwokacki" w związku z taką działalnością jest zabronione. Zabronione jest także używanie tytułu zawodowego „adwokat" lub „aplikant adwokacki" oraz nazwy „kancelaria adwokacka", „spółka adwokacka" i tożsamych, w celu promowania działalności adwokata lub aplikanta adwokackiego, innej osoby lub podmiotu, która to działalność nie jest wykonywana w formach przewidzianych przez przepisy ustawy - Prawo o adwokaturze.

4. Adwokat lub spółka, w której adwokat wykonuje zawód może być członkiem międzynarodowej sieci kancelarii, której przedmiotem działalności jest świadczenie pomocy prawnej.

5. Adwokat po wyznaczeniu siedziby zawodowej wykonuje czynności na terenie całego kraju oraz za granicą, jeżeli jest to dopuszczalne według prawa miejscowego lub przewidują to umowy międzynarodowe.

6. Adwokat może wykonywać zawód w różnych formach jednocześnie oraz w więcej niż jednej spółce. Umowa spółki, w której adwokat wykonuje zawód powinna być zgodna z postanowieniami niniejszego Regulaminu.

7. Adwokaci wykonujący zawód w kancelarii adwokackiej oraz w spółkach, a także spółki prawa handlowego, w których adwokaci wykonują zawód, mogą pozostawać ze sobą, jak też z zespołami adwokackimi lub radcami prawnymi wykonującymi zawód w kancelarii radcy prawnego oraz w spółkach, ze spółkami prawa handlowego, w których zawód wykonują radcowie prawni, w stałym stosunku zlecenia, jak również zawierać umowy dotyczące wspólnego prowadzenia poszczególnych spraw.

8. Adwokaci wykonujący zawód w kancelarii adwokackiej lub w spółkach, a także spółki prawa handlowego, w których adwokaci wykonują zawód, mogą zawierać z prawnikami zagranicznymi umowy określające szczegółowe warunki i sposób jednorazowego lub stałego współdziałania, zgodne z postanowieniami niniejszego Regulaminu i Kodeksu Etyki Adwokackiej.

9. Adwokat przed rozpoczęciem wykonywania zawodu zobowiązany jest zgłosić wykonywanie zawodu w każdej formie oraz w każdej spółce okręgowej radzie adwokackiej właściwej ze względu na jego siedzibę zawodową. Zgłoszenie winno zawierać dane podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Adwokatów i Aplikantów Adwokackich, w tym imię i nazwisko adwokata, miejsce zamieszkania, adres pod którym prowadzona jest kancelaria, w tym przynajmniej jeden numer telefonu stacjonarnego lub komórkowego oraz adres e-mail, jeśli taki posiada, a jeżeli adwokat wykonuje zawód w spółce - również formę, nazwę, siedzibę i adres spółki. Jeżeli adwokat wykonuje zawód poza siedzibą (w filii), w zgłoszeniu należy wskazać również adres filii. Obowiązek zgłoszenia może być wykonany przez spółkę. Jeżeli spółka posiada oddziały, w zgłoszeniu należy wskazać również adres oddziałów.

10. O zmianach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Adwokatów i Aplikantów Adwokackich, w tym o wykonywaniu zawodu w innych, przewidzianych prawem, formach, należy zgłosić w terminie tygodniowym od dnia dokonania zmiany. Niezależnie od innych skutków niedopełnienia obowiązku zgłoszenia, skierowanie korespondencji przez organa samorządu adwokackiego na dotychczasowy adres kancelarii lub spółki, w której adwokat wykonuje zawód, wywołuje skutek doręczenia.

11. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 9 adwokat jest zobowiązany załączyć odpis umowy spółki, jeżeli wykonuje zawód w tej formie. Zgłoszeniu podlegają także zmiany umowy spółki.

12. Jeżeli okręgowa rada adwokacka dysponuje już odpisem umowy spółki z tytułu zgłoszenia innego adwokata, wystarcza powołanie się na to zgłoszenie.

13. O rozpoczęciu działalności filii kancelarii adwokackiej lub oddziału spółki, zgodnie z postanowieniami §1 ust. 10 zawiadamia się zarówno okręgową radę adwokacką właściwą ze względu na siedzibę zawodową adwokata lub siedzibę spółki, w której adwokat wykonuje zawód, jak i okręgową radę adwokacką właściwą ze względu na miejsce działania filii lub oddziału. Postanowienia § 1 ust. 11 i 12 stosuje się odpowiednio.

14. Postanowienia dotyczące obowiązku zgłoszenia oraz złożenia właściwej okręgowej radzie adwokackiej odpisu umowy stosuje się odpowiednio do wspólnoty biurowej.

15. Umowa spółki z udziałem adwokata powinna zawierać następujące postanowienia:

    a) wstąpić do spółki w miejsce wspólnika będącego adwokatem może wyłącznie adwokat, radca prawny lub prawnik zagraniczny wpisany na listę prawników zagranicznych,

    b) podstawą do wystąpienia przez adwokata ze spółki jest naruszenie przez spółkę lub innych wspólników przepisów ustawy - Prawo o adwokaturze oraz postanowień niniejszego Regulaminu i Kodeksu Etyki Adwokackiej,

    c) w wypadku utraty przez wspólnika uprawnień do wykonywania zawodu adwokata lub radcy prawnego lub skreślenia z listy prawników zagranicznych, powinien on wystąpić ze spółki przed końcem roku obrachunkowego, w którym utracił prawo wykonywania zawodu,

    d) zapis na sąd polubowny.

16. Adwokat zatrudniający osoby nie będące adwokatami, aplikantami adwokackimi, radcami lub aplikantami radcowskimi lub zlecający określone czynności takim osobom, przed udostępnieniem takim osobom danych objętych tajemnicą zawodową adwokata uzyskuje od takich osób na piśmie zobowiązanie do przestrzegania tej tajemnicy w zakresie nie mniejszym niż ten, w jakim tajemnica wiąże adwokata.

17. Ilekroć w regulaminie jest mowa o formie pisemnej należy przez to rozumieć także formę dokumentową lub formę elektroniczną.

§1a
Legitymacja adwokacka

1. Adwokat jest obowiązany w związku z wykonywaniem zawodu posiadać legitymację adwokacką.
2. Tryb i warunki wydawania, wymiany lub zwrotu legitymacji adwokackich, warunki ich używania oraz zakres danych i wzory legitymacji adwokackich, a także koszty wydania określa uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

§ 2
Stała współpraca z adwokatami i radcami prawnymi oraz ze spółkami, w których zawód wykonują adwokaci lub radcowie prawni

1. Stałą współpracę z adwokatami i radcami prawnymi oraz ze spółkami, w których wykonują zawód adwokaci i radcowie prawni prowadzi się na podstawie umowy.

2. Adwokat współpracujący z kancelarią adwokacką lub spółką, o której mowa w § 2 ust. 1, zobowiązany jest do lojalności i zachowania tajemnicy zawodowej zarówno w odniesieniu do informacji dotyczących odpowiednio kancelarii lub spółki, jak i ich klientów.

3. Adwokat lub spółka, o której mowa w § 2 ust. 1 zlecająca pracę odpowiada za zapłatę umówionego honorarium niezależnie od uzyskania wynagrodzenia od klienta, chyba że co innego wynika z umowy.

§ 3
Kierowanie spółką

1. Prowadzenie spraw spółek, w których adwokaci wykonują zawód określa Kodeks spółek handlowych, Kodeks cywilny oraz postanowienia niniejszego Regulaminu.

2. Wspólnicy mogą - zgodnie z przepisami - powierzyć prowadzenie spraw spółki jednemu lub kilku wspólnikom.

3. Jeżeli umowa spółki partnerskiej przewiduje powołanie zarządu, członkami zarządu spółki mogą być adwokaci lub radcowie prawni albo prawnicy zagraniczni prowadzący działalność na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1069 z późn. zm.), w tym także nie wykonujący zawodu.

4. Jeżeli umowa spółki komandytowej przewiduje prowadzenie spraw spółki przez komandytariusza, to komandytariuszem prowadzącym sprawy spółki powinien być adwokat lub radca prawny albo prawnik zagraniczny prowadzący działalność na podstawie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym także nie wykonujący zawodu.

§ 4
Lokal, w którym adwokat wykonuje zawód

1. Lokal, w którym adwokat wykonuje zawód, powinien być odpowiedni. Powinien w szczególności odpowiadać wymogom godności i zasad wykonywania zawodu oraz zapewniać klientom dyskrecję. Zaleca się stosowanie identyfikacji wizualnej określonej przez organy samorządu adwokackiego.

2. Lokal powinien być zabezpieczony przed dostępem osób niepowołanych, zarówno w godzinach urzędowania, jak i poza tymi godzinami. Szczególnej staranności należy

dołożyć przy zabezpieczaniu pomieszczeń, w których przechowywane są dokumenty zawierające informacje objęte tajemnicą adwokacką.

3. Lokal powinien być wyposażony w odpowiedni sprzęt umożliwiający komunikację z klientem.

4. Lokal powinien być oznaczony zgodnie z obowiązującymi przepisami, z tym że oznaczenie winno wskazywać w sposób nie budzący wątpliwości na wykonywanie w tym lokalu zawodu adwokata, przez użycie słów „adwokat", „adwokaci", „adwokacki" w dowolnej formie gramatycznej. W odniesieniu do spółek z niewyłącznym udziałem adwokatów wystarczające jest podanie firmy spółki z oznaczeniem „spółka prawnicza" lub podobnym, chyba że firma spółki, ze względu na jej brzmienie lub utrwaloną renomę, nie wprowadza w błąd co do charakteru prowadzonej przez spółkę działalności. Powyższe oznaczenia możliwe są również w języku obcym.

5. Lokal filii powinien być oznaczony nazwą kancelarii adwokackiej z dodaniem słowa „filia". Lokal oddziału powinien być oznaczony firmą spółki, której jest oddziałem z dodaniem słowa „oddział".

6. Adwokat może zawiadomić pisemnie okręgową radę adwokacką o braku możliwości oznaczenia lokalu, w którym wykonuje zawód, zgodnie z zasadami określnymi ust. 4 lub 5, wskazując w zawiadomieniu przyczynę braku możliwości lub celowości takiego jego oznaczenia. Jeżeli okręgowa rada adwokacka po otrzymaniu zawiadomienia nie wyrazi sprzeciwu, adwokat dokonujący zawiadomienia nie ma obowiązku oznaczenia lokalu zgodnie z zasadami wskazanymi w ust. 4 lub 5. Okręgowa rada adwokacka może wyrazić sprzeciw w każdym czasie.

7. Oznaczenie lokalu nie powinno stwarzać wrażenia, jakoby adwokat lub spółka, w której wykonuje on zawód, prowadzili działalność inną niż świadczenie pomocy prawnej ani jakoby ich działalność była w jakikolwiek sposób związana z działalnością podmiotu, który nie jest adwokatem lub spółką z udziałem adwokata. Zabrania się adwokatowi wyrażania zgody na firmowanie działalności zarobkowej innej niż wykonywanie zawodu adwokata, radcy prawnego lub prawnika zagranicznego prowadzącego działalność na podstawie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Postanowienia dotyczące lokalu, w którym adwokat wykonuje zawód stosuje się odpowiednio do filii kancelarii adwokackiej i oddziału spółki z udziałem adwokata.

9. Prawnik zagraniczny w rozumieniu ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, wpisany na listę prawników zagranicznych prowadzoną przez okręgową radę adwokacką, umieszcza w oznaczeniu lokalu, w którym wykonuje stałą praktykę, tytuł zawodowy uzyskany w państwie macierzystym wyrażony w języku urzędowym tego państwa.

10. Adwokat może wykonywać zawód z wykorzystaniem wspólnego lokalu i urządzeń technicznych wspólnie z innym adwokatem, radcą prawnym oraz prawnikiem zagranicznym bez utworzenia spółki (wspólnota biurowa).

11. Umowa wspólnoty biurowej powinna być zawarta na piśmie i określać sposób rozliczania wydatków związanych z wykonywaniem zawodu we wspólnocie biurowej.

12. Umowa wspólnoty biurowej powinna zawierać zapis na sąd polubowny.

§ 5
Dokumentacja spraw klienta

1. Umowa o świadczenie usług adwokackich na rzecz klienta powinna być sporządzona na piśmie, chyba że dotyczy to porady prawnej lub innej czynności jednorazowej.

2. Adwokat powinien przechowywać dokumenty związane z prowadzeniem sprawy przez okres jednego roku od wykonania zlecenia, chyba że w umowie o świadczenie usług adwokackich strony postanowiły inaczej. Jednak dokumenty mogące stanowić podstawę odpowiedzialności adwokata powinny być przechowywane do końca okresu przedawnienia ewentualnych roszczeń przeciwko adwokatowi.

3. Do dokumentów związanych z prowadzeniem sprawy należą w szczególności dokumenty przekazane adwokatowi przez klienta, pisma procesowe, pisma sądowe, korespondencja przedsądowa z przeciwnikiem procesowym, korespondencja z klientem, w tym utrwalone na elektronicznych nośnikach danych.

4. Korespondencja elektroniczna musi być zabezpieczona przed dostępem osób spoza kancelarii lub spółki, co nie stoi na przeszkodzie zlecaniu czynności administrowania systemem informatycznym przez osoby trzecie. Postanowienia § 1 ust. 16 stosuje się odpowiednio.

5. Istotne informacje przekazane ustnie, a związane z prowadzeniem sprawy, powinny być udokumentowane poprzez sporządzenie notatki.

6. Adwokat powinien prowadzić dokładne zestawienie terminów czynności, w tym terminów procesowych.

7. Po wykonaniu zlecenia, należy wezwać klienta do odbioru powierzonych adwokatowi dokumentów, jeżeli wynika to z umowy bądź innych ustaleń z klientem.

8. Na żądanie klienta, adwokat bez zbędnej zwłoki po zakończeniu prowadzenia sprawy zwraca dokumenty związane ze sprawą, co nie stoi na przeszkodzie zachowaniu kopii tych dokumentów przez adwokata lub spółkę, w ramach której świadczy on pomoc prawną.

9. Jeżeli dokumentów archiwalnych lub zabytkowych nie można zwrócić uprawnionej osobie, terminy przechowywania określają przepisy obowiązującego prawa.

10. Zaleca się, aby każdorazowe przekazanie dokumentów adwokatowi lub zwrot dokumentów klientowi zostały udokumentowane pokwitowaniem.

11. Zasady powyższe stosuje się odpowiednio do spółek, w których adwokat wykonuje zawód.

§ 6
Dokumentacja rachunkowa

1. Adwokat powinien z należytą starannością dokumentować czynności wykonywane na rzecz klienta, a jeżeli od tego uzależnione jest wynagrodzenie, także wymiar czasu pracy na rzecz klienta.

2. Adwokat powinien dokumentować wydatki ponoszone na rzecz klienta i sposób dysponowania powierzonymi mu środkami pieniężnymi. Przyjęcie środków pieniężnych na konto przyszłych wydatków lub rozliczeń w sprawach klienta wymaga umowy na piśmie określającej okoliczności i sposób, w jakich adwokat jest uprawniony lub zobowiązany dysponować takimi środkami.

3. Adwokat, który wchodzi w posiadanie środków finansowych należących do klienta lub do osoby trzeciej na zasadzie powiernictwa lub depozytu (w dalszym ciągu: „fundusze klienta"), ma obowiązek złożyć je na rachunku prowadzonym w banku lub innej podobnej instytucji podlegającej nadzorowi władz publicznych (w dalszym ciągu: „rachunek dla środków klientów"). Rachunek dla środków klientów powinien być oddzielony od wszelkich innych rachunków adwokata.

4. Adwokat powinien posiadać pełne i dokładne zapisy ukazujące wszystkie czynności podejmowane w odniesieniu do funduszy klienta, z wyodrębnieniem funduszy klienta od wszelkich innych środków finansowych, którymi adwokat dysponuje. Czas przechowywania tych zapisów może być ograniczony, jeżeli tak przewidują przepisy.

5. Środki na rachunku dla środków klientów nie mogą się stać przedmiotem potrącenia bądź połączenia z jakimkolwiek innym rachunkiem bankowym, ani też nie można z nich regulować należności adwokata.

6. Fundusze klienta powinny być przekazywane właścicielom tych funduszy bądź to w najkrótszym możliwym czasie, bądź też niezwłocznie po zaistnieniu określonych dla nich warunków.

7. Adwokatowi nie wolno przekazywać środków z rachunku dla środków klientów na własny rachunek w celu pokrycia honorarium – bez zgody klienta lub orzeczenia, które podlega wykonaniu.

§ 7
Zasady dostępu do informacji objętych tajemnicą zawodową adwokata

1. Adwokat jest zobowiązany postępować z informacjami objętymi tajemnicą zawodową adwokata (dalej: informacje poufne) w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z nimi osobom trzecim.

2. Adwokat powinien przechowywać dokumenty i nośniki zawierające informacje poufne w miejscu i w sposób uniemożliwiający ich zniszczenie, zniekształcenie lub zaginięcie.

3. Dokumenty o szczególnej doniosłości, w szczególności oryginały takich dokumentów, powinny być starannie chronione przez adwokata przy pomocy adekwatnych do tego sposobów zabezpieczania przed utratą lub zniszczeniem.

4. Adwokat powinien kontrolować dostęp pracowników kancelarii do informacji poufnych. Adwokat powinien dopuścić do informacji poufnych wyłącznie osoby zajmujące się prowadzeniem sprawy klienta, z którą związana jest informacja poufna.

5. Dokumenty zawierające informacje poufne mogą być przechowywane również w formie elektronicznej, z uwzględnieniem poniższych postanowień.

6. W wypadku przechowywania informacji poufnych w elektronicznej bazie danych/ systemie informatycznym, adwokat zobowiązany jest zapewnić szczególne mechanizmy kontroli dostępu do tych danych.

7. Jeżeli dostęp do danych przetwarzanych w systemie informatycznym obejmujących informacje poufne posiadają co najmniej dwie osoby, wówczas należy zapewnić, aby (i) w systemie rejestrowany był dla każdego użytkownika odrębny identyfikator (np. hasło dostępu) oraz należy zapewnić, aby (ii) dostęp do danych był możliwy wyłącznie po wprowadzeniu identyfikatora i dokonaniu uwierzytelnienia. Zaleca się zapewnienie rejestrowania każdorazowego wglądu w informacje poufne.

8. W działalności zawodowej adwokat lub spółka, w której adwokat wykonuje zawód stosuje fizyczne i logiczne zabezpieczenia, które zapewniają bezpieczeństwo systemu informatycznego i danych klientów w stopniu wynikającym z rozwoju techniki w danym czasie. W szczególności system informatyczny służący do przechowywania informacji poufnych powinien być zabezpieczony przed (i) działaniem oprogramowania, którego celem jest zakłócenie działania lub uzyskanie nieuprawnionego dostępu do systemu informatycznego oraz (ii) utratą danych spowodowaną awarią zasilania lub zakłóceniami w sieci zasilającej.

9. Informacje poufne przechowywane w systemie informatycznym zabezpiecza się przez wykonywanie kopii zapasowych zbiorów danych elektronicznych, które powinny być przechowywane w miejscach zabezpieczających je przed nieuprawnionym przejęciem, modyfikacją, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Do kopii zapasowych stosuje się postanowienia niniejszego paragrafu odpowiednio.

§ 8

Uchylony.

§ 9
Sprawy z urzędu i dyżury w sądach

1. Adwokat może zgłosić okręgowej radzie adwokackiej informacje o preferowanych przez siebie dziedzinach prawa w celu umieszczenia tej informacji w Krajowym Rejestrze Adwokatów i Aplikantów Adwokackich.

2. Adwokat może zgłosić okręgowej radzie adwokackiej informację w przedmiocie preferowanych dziedzin prawa w celu umieszczenia tej informacji na liście adwokatów prowadzonej przez okręgową radę adwokacką. Zgłoszenie może zawierać także informację co do gotowości uczestniczenia w szczególnych formach świadczenia pomocy prawnej z urzędu, w tym w dyżurach w postępowaniu przyspieszonym, co jest również ujawniane na liście prowadzonej przez okręgową radę adwokacką.

3. Jeśli adwokat nie może prowadzić danej sprawy z urzędu z ważnych przyczyn, winien niezwłocznie wystąpić do organu, który go wyznaczył, o zwolnienie z obowiązku świadczenia pomocy prawnej z urzędu i wyznaczenie innego adwokata.

4. W razie braku możliwości wykonania przez adwokata wyznaczonego z urzędu czynności zawodowych poza jego siedzibą, adwokat jest obowiązany niezwłocznie po uzyskaniu informacji o planowanych czynnościach wystąpić do właściwego organu o wyznaczenie innego adwokata do wykonania tych czynności.

§ 10
Przepisy końcowe

1. O ile Regulamin nie stanowi inaczej postanowienia Regulaminu odniesione do adwokata stosuje się do prawnika zagranicznego wpisanego na listę prawników zagranicznych na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2002 r., o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r., nr 126, poz. 1069 z późn. zm.).

2. Uchyla się Regulamin wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach (uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej nr 18/2003 z dnia 25 stycznia 2003 roku oraz uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej nr 21/2003 z dnia 29 marca 2003 roku).

3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 31 października 2009 roku.